

UDM west B.V.

milieukundig bodemonderzoek en milieumanagement

kantooradres : Laan van Zuid Hoorn 59
2289 DC Rijswijk
telefoon : 070-3197990
telefax : 070-3191055
e-mail adres : info@udm.nl
internet adres : www.udm.nl
k.v.k. Rotterdam : 24385482
abn-amro bank : 48.94.00.973
btw nummer : NL 8150.56.874.B.01

PLAN VAN AANPAK

**VAN EEN TWEETAL NIET ERNSTIGE
BODEMVERONTREINIGINGEN MET MINERALE OLIE AAN
DE PRINS MAURITSLAAN 1&3 TE LEERSUM**

Projectnummer: 08-05-0277

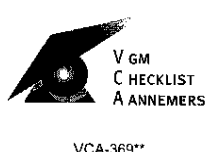
Opdrachtgever : Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V.
t.a.v. de heer ir. L.P.H. Roose
Postbus 86
2410 AB BODEGRAVEN

Opgesteld door : ing. M.C.A. Moerman
Projectleider

Gecontroleerd door : ing. R.A.M. Berg
Adjunct directeur

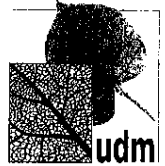
VERSIE	DATUM	OMSCHRIJVING	PARAAF controleurende
1	28 april 2008	Definitief	

Op deze rapportage zijn de algemene voorwaarden van UDM west B.V. van toepassing
File: 08-05-0277.R01.

EN-301
ISO 9001:2000

VCA-369**

VKB 6001

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1. INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Aanleiding	1
1.3 Doelstelling	1
1.4 Toetsingskader	1
1.5 Kwaliteit	2
2. ALGEMENE GEGEVENS	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Huidige en toekomstige gebruik van de locatie	3
2.3 Benodigde vergunningen en meldingen	3
2.4 Wijze van rapporteren	4
3. BESCHRIJVING VERONTREININGSSITUATIE	6
3.1 Eerder uitgevoerd bodemonderzoeken	6
3.2 Bodemopbouw en geohydrologie	7
4. KEUZE SANERINGSVARIANT	8
4.1 Gekozen variant en saneringsdoel	8
4.2 Restverontreinigingen en risico-analyse	8
5 TE TREFFEN MAATREGELEN	9
5.1 Voorbereidende werkzaamheden	9
5.2 Taken van de milieukundig begeleider	9
5.3 Wijze van uitvoering grondsanering	11
5.4 Controle van de grondsanering	11
5.5 Controle putwanden en putbodem	12
5.6 Controle van de grondwatersanering	13
5.7 Te bereiken eindsituatie	13
5.8 Omgaan met afwijkingen	14
5.9 ARBO en veiligheid	14
5.10 Maatregelen tegen overlast	14
5.11 Eindbestemming af te voeren grond	15
5.12 Monitoring restverontreinigingen / toekomst maatregelen	15
LITERATUUR	16

BIJLAGEN

1	Locatiekaart
2	Kadastrale tekening
3	Ontgravingsplan
4	Algemene Voorwaarden

SAMENVATTING

Projectgegevens

Projectnaam : Plan van aanpak van een tweetal niet ernstige bodemverontreinigingen met minerale olie
Adres : Prins Mauritslaan 1&3 te Leersum
Soort bedrijf/locatie : op- en overslag van eieren en verkoop van caravans
SBI / UBI-code : n.v.t.
Kadastrale aanduiding : gemeente Leersum, sectie D, nummer(s) 1915, 2215, 3076 en 3077
Projectnummer UDM : 08-05-0158
Oppervlak perceel : 6.625 m²
Oppervlak sanering : 1x 10 m² en 1x 25 m²
Coördinaten x / y : x= 157.128 / y= 447.335

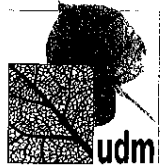
Aanleiding

De aanleiding tot het opstellen van dit plan van aanpak is de wens van de eigenaar om het geval van niet ernstige bodemverontreiniging met minerale olie in de grond en het grondwater te verwijderen, ten einde de bouw van woningen met tuin mogelijk te maken.

Doel

Het doel van het plan van aanpak is de onderzoeksresultaten te verzamelen en te vertalen in een praktische aanpak voor een kostenefficiënte sanering, zodanig dat ten aanzien van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem een stabiele eindsituatie ontstaat waarbij het terrein ook multi-functioneel kan worden gebruikt.

Het voorliggend plan behandelt de milieuhygiënische, de technische en de financiële aspecten van de voorgenomen saneringswerkzaamheden.

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. te Bodegraven heeft UDM west B.V. te Rijswijk een plan van aanpak opgesteld voor de sanering van twee niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging met minerale olie in grond en grondwater.

1.2 Aanleiding

De aanleiding tot het opstellen van dit plan van aanpak is de wens van de eigenaar om het geval van niet ernstige bodemverontreiniging met minerale olie in de grond en het grondwater te verwijderen, ten einde de bouw van woningen met tuin mogelijk te maken.

Op de locatie is eerder een aantal milieukundige bodemonderzoeken uitgevoerd (zie hoofdstuk 2 voor een samenvatting).

1.3 Doelstelling

Het doel van het plan van aanpak is de onderzoeksresultaten te verzamelen en te vertalen in een praktische aanpak voor een kostenefficiënte sanering, zodanig dat ten aanzien van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem een stabiele eindsituatie ontstaat waarbij het terrein ook multi-functioneel kan worden gebruikt.

Het voorliggend plan behandelt de milieuhygiënische, de technische en de financiële aspecten van de voorgenomen saneringswerkzaamheden.

1.4 Toetsingskader

In 1997 is gekozen voor een wijziging van het bodemsaneringsbeleid (BEVER). De kern van het BEVER-beleid is het functiegericht en kosteneffectief saneren van de (land)bodemverontreiniging die vóór 1987 is veroorzaakt. Functiegericht betekent dat de bodem geschikt wordt gemaakt voor de beoogde functie. Kosteneffectief houdt in dat de kosten in verhouding staan tot de vrachtverwijdering, maar ook worden meegenomen: de saneringsduur, het ruimtebeslag, de beoogde eindconcentratie, de hinder en het gebruik – en de belasting van andere milieucompartimenten.

Op 1 januari 2006 is de wet tot wijziging van de Wet bodembescherming (Wbb) in werking getreden. Met deze wetwijziging is uitvoering gegeven aan de beleidsvoornemens die zijn geformuleerd in het kabinetsstandpunt Beleidsvernieuwing bodemsanering. Voorts is eind december 2003 een Beleidsbrief over de volgende stap in de vernieuwing van het bodembeleid aan de Tweede Kamer gezonden³, waarin beleidsvoornemens zijn verwoord die invloed hebben gehad op genoemde wetwijziging.

Deze circulaire heeft het karakter van richtlijnen, dat wil zeggen dat het bevoegd gezag uit het oogpunt van zorgvuldige besluitvorming rekening moet houden met hetgeen in de richtlijnen is bepaald. De circulaire vervalt wanneer een algemene maatregel van bestuur van kracht wordt die de onderwerpen van de circulaire regelt. De richtlijnen hebben betrekking op historische gevallen van bodemverontreiniging (ontstaan vóór 1987).

In het voorliggende geval wordt uitgegaan van een mobiel karakter van de verontreinigingen, ondanks dat eerder uitgevoerd bodemonderzoek heeft aangetoond dat de verontreinigingen op dit moment mogelijk weinig of niet mobiel zijn. Van mobiele verontreinigingsituaties is sprake wanneer de verontreiniging zich dermate met het grondwater kan verspreiden dat er sprake is van (mogelijke) risico's voor mens, plant of dier. Een dergelijke mogelijkheid is in het voorliggende geval in theorie mogelijk.

De sanering van mobiele verontreinigingsituaties moet in de boven- en ondergrond leiden tot een kwaliteit van grond en grondwater die het gewenste gebruik van de boven- en ondergrond mogelijk maakt, verspreiding van de restverontreiniging tot stilstand komt en de restverontreiniging zo min mogelijk nazorg vereist. Dit kan worden beschouwd als een stabiele, milieuhygiënisch acceptabele eindsituatie. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om voor de grond en het grondwater een gebiedsspecifieke kwaliteitsdoelstelling te hanteren.

1.5 Kwaliteit

UDM Adviesbureau B.V. en haar werkmaatschappijen zijn gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO 9001-2000. Voor de uitvoering van de werkzaamheden beschikt UDM over de volgende certificaten:

- Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek (VKB-protocollen 2001, 2002 en 2018, behorende bij de BRL SIKB 2000);
- Monsterneming voor Partijkeuringen Bouwstoffenbesluit (VKB-protocollen 1001, 1002 en 1003, behorende bij BRL SIKB 1000);
- Uitvoering van partijkeuringen conform BRL9335 (SIKB protocollen 9335-1, grond en 9335-2, grond uit projecten);
- Milieukundige begeleiding en evaluatie van bodemsaneringen conform SIKB 6000 (VKB protocol 6001, 6002, 6003);
- Veiligheidscertificaat VCA**.

Het voorliggende saneringsplan is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, volgens algemeen geldende richtlijnen en voorschriften (zie de literatuurlijst). Saneringsplannen zijn altijd gebaseerd op de resultaten van uitgevoerde bodemonderzoeken. Een bodemonderzoek is echter gebaseerd op het nemen van selecte steekproeven met de bedoeling een beeld te creëren van de werkelijkheid op dat moment. Hierdoor is het niet uitgesloten dat de werkelijke situatie (plaatselijk) afwijkt van het gecreëerde beeld.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder de vigerende algemene voorwaarden van UDM.

In geval opdrachtgever de onderzoeksresultaten in dit rapport aan derden ter beschikking stelt, worden deze geacht daarmee de werking van de toepasselijke algemene voorwaarden en het eventueel in de offerte en het rapport gemaakte voorbehoud met betrekking tot de onderzoeksresultaten, te aanvaarden als bepalend voor door hen jegens ons aan het onderzoek te ontleenen rechten.

UDM is buiten de opdracht / het contract voor het voorliggend onderzoek, op geen enkele juridische, financiële, personele of andere wijze waardoor de onafhankelijke status van een onderzoek in gevaar kan komen, gelieerd of verbonden aan zijn opdrachtgevers.

2. ALGEMENE GEGEVENS

2.1 Algemeen

De onderzoekslocatie betreft de Prins Mauritslaan 1 en 3 te Leersum. De gehele onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 6.625 m². De onderzoekslocatie staat kadastraal bekend als gemeente Leersum, sectie D en met de nummers 1915, 2215, 3076 en 3077. De coördinaten van de locatie volgens de Topografische Kaart van Nederland zijn: X = 157.128 en Y = 447.335.

De te saneren locaties zijn gelegen op de kadastrale percelen D2215 en D1915 en hebben een oppervlak van respectievelijk 10 en 25 m².

De ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven op de regionale overzichtskaart in bijlage 1. Het terrein ligt in een stedelijk gebied. Een situatietekening met de afbakening van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 2.

2.2 Huidige en toekomstige gebruik van de locatie

Uit de locatie-inspectie welke is uitgevoerd op 2 maart 2008, is gebleken dat de aanwezige opstallen ter plaatse van de Prins Mauritslaan 1 reeds gesloopt zijn en dat de locatie een braakliggend terrein betreft. De locatie is onverhard. Ter plaatse van de Prins Mauritslaan 3 is de huidige bebouwing nog aanwezig. Het omliggende terrein is deels verhard met asfalt en deels verhard met klinkers.

Op de locatie zijn woningen gepland. Op basis van het stedenbouwkundig plan d.d. 22 januari 2008 zijn er 3 vrijstaande woningen, 14 2^e1 kapwoningen en 6 rijwoningen gepland. Alle woningen zijn voorzien van een tuin.

2.3 Benodigde vergunningen en meldingen

Ten behoeve van de sanering en voorafgaand aan de uitvoering daarvan, is de aanvraag van een aantal vergunningen en ontheffingen noodzakelijk. Het betreft de onderstaande meldingen en vergunningen. Het betreft hier een opsomming van de noodzakelijke meldingen / aanvraag vergunningen. De feitelijke aanvraag maakt geen onderdeel uit van het plan van aanpak, maar van de saneringswerkzaamheden of de aannemerswerkzaamheden.

Aanvraag beschikking geval van niet ernstige bodemverontreiniging

Bij het bevoegd gezag zal, door de eigenaar van het geval van bodemverontreiniging en eventueel daarin ondersteund door het milieukundig adviesbureau, een beschikking gevraagd worden op het geval van bodemverontreiniging en de urgentie van saneren.

Aanvraag beschikking plan van aanpak

Bij het bevoegd gezag zal, door de eigenaar van het niet ernstige geval van bodemverontreiniging, een beschikking gevraagd worden op het plan van aanpak.

Melding i.v.m. wet bodembescherming

Bij het bevoegd gezag zal, door het milieukundig adviesbureau, uiterlijk 2 weken vóór aanvang van de bodemsanering schriftelijk een melding worden uitgevoerd door middel van het hiervoor aanwezige meldingformulier "start sanering".

Vervoer verontreinigde grond

Door de transporteur of de aannemer zal bij de -door de aannemer te bepalen- verwerker van de verontreinigde grond een afvalstroomnummer en vervoersdocumenten worden aangevraagd.

Kabels en leidingen

Ten behoeve van de saneringswerkzaamheden dient een recente KLIC-melding op het werk aanwezig te zijn. De KLIC-melding wordt uiterlijk 1,5 week voor aanvang van de saneringswerkzaamheden door de aannemer uitgevoerd. In verband met de werkzaamheden is mogelijk vooroverleg met de leidingbeheerders noodzakelijk.

Vergunning grondwateronttrekking

Op basis van de verwachting dat de sanering binnen 1 maand kunnen worden afeground, is de bemaling mogelijk niet belastingplichtig en niet vergunningplichtig. Voorwaarde hiervoor is dat de bemaling niet langer dan 4 maanden (belastingplicht) dan wel 6 maanden (vergunningplicht) duurt.

Lozingsvergunning

Bij het bevoegd gezag / de eigenaar van de afvalwaterzuiveringsinstallatie en de riolering dient een lozingsvergunning aangevraagd te worden.

Melding bereiken einddiepte ontgraving.

Uiterlijk 1 week vóór het bereiken van de einddiepte van de ontgraving zal dit, door het milieukundig adviesbureau, middels het daarvoor beschikbare formulier worden gemeld bij de milieudienst IJmond.

Melding beëindiging sanering

Uiterlijk 2 weken na het beëindigen van de intensieve fase zal dit, door het milieukundig adviesbureau, middels het daarvoor beschikbare standaardformulier worden gemeld bij het bevoegd gezag.

Meldingen van afwijkingen op het saneringsplan/ calamiteiten

Van alle afwijkingen die ontstaat ten opzichte van het saneringsplan zal direct telefonisch en zo spoedig mogelijk schriftelijk een melding worden gedaan bij het bevoegd gezag.

2.4 Wijze van rapporteren

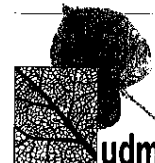
Tijdens de uitvoering van de sanering zal door de milieukundig begeleider dagelijks een logboek worden bijgehouden. Dit is een ander logboek dan het logboek dat door de aannemer zelf wordt bijgehouden. Het logboek van de MKB'er bevat ten minste de volgende informatie:

- weersomstandigheden,
- tijdstippen van aanvang en einde werkzaamheden,
- aanwezige personen op het werk,
- geschatte hoeveelheden ontgraven en / of afgevoerde grond,
- geschatte hoeveelheden aangevoerde grond,
- eventuele veiligheidsincidenten,
- foto's.

De totale sanering zal in een evaluatierapport worden samengevat. Oplevering van het evaluatierapport zal plaatsvinden binnen 1 maand na beëindiging van de veldwerkzaamheden en nadat de vervoers- en stortbewijzen door UDM west B.V. zijn ontvangen. Het evaluatie rapport zal tenminste de volgende aspecten behandelen:

- beschrijving van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden,
- kopie van het logboek,
- vervoers- en weegbonnen van de afgevoerde verontreinigde grond,
- hoeveelheden afgegraven grond en de bestemming daarvan,
- analysecertificaat eventueel aangevoerde aanvulgrond,
- beschrijving van de eindsituatie en eventuele achtergebleven restverontreinigingen,
- eventuele veiligheids- en/of milieu-incidenten,
- eventueel monitorings- of nazorgplan.

3. BESCHRIJVING VERONTREININGSSITUATIE

3.1 Eerder uitgevoerd bodemonderzoeken

Op de locatie zijn eerder bodemonderzoeken uitgevoerd. Het zijn in chronologische volgorde:

- Verkennend milieukundig bodemonderzoek, Prins Mauritslaan 1, Opgesteld door Technisch Adviesburo Hopman en Peters, rapportnr. 94-P-009, d.d. april 1994;
- Nader bodemonderzoek, Prins Mauritslaan 1, Opgesteld door Technisch Adviesburo Hopman en Peters, rapportnr. 95-P-262, d.d. juni 1996;
- milieukundig bodemonderzoek, Prins Mauritslaan 1, Opgesteld door Lexmond milieu-adviezen .B.V., rapportnr. 02.23183/EVS, d.d. maart 2002;
- verkennend milieukundig bodemonderzoek, Prins Mauritslaan 3, Opgesteld door Lexmond milieu-adviezen .B.V., rapportnr. 02.23210/EVS, d.d. maart 2002;
- verkennend milieukundig bodemonderzoek, Prins Mauritslaan 1&3 (plangebied 2) te Leersum, Opgesteld door UDM west B.V., rapportnr. 08-05-0158, d.d. 24 april 2008.

Hieronder is per onderzoek een samenvatting weergegeven van de onderzoeksresultaten.

- ***verkennend milieukundig bodemonderzoek aan de Prins Mauritslaan 1 (1994)***
Op de onderzoekslocatie is een ondergrondse dieseltank met afleverpunt aanwezig. De tank is in 1990 vervangen. De oude tank heeft ongeveer 15 jaar dienst gedaan. Tijdens het vervangen van de tank zijn er zintuiglijk geen onregelmatigheden aangetroffen. De boringen zijn rondom de bestaande bebouwing geplaatst. Op de locatie is een ondergrondse dieseltank met pomp aanwezig. De bodemkwaliteit van de onderzoekslocatie, op de bodem t.p.v. de dieseltank en pomp na, is lokaal licht verontreinigd met minerale olie. Ter plaatse van dieseltank en pomp is een sterke verontreiniging aangetroffen met minerale olie in het grondwater.
- ***nader milieukundig bodemonderzoek aan de Prins Mauritslaan 1 (1996)***
Ter plaatse van de ondergrondse dieseltank met pomp is een nader bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek blijkt dat de bodem en het grondwater lokaal sterk verontreinigd is met minerale olie. Het betreft echter geen ernstig geval.
- ***milieukundig bodemonderzoek aan de Prins Mauritslaan 1 (2002)***
De onderzoekslocatie is verdeeld in de deellocaties: ondergrondse dieseltank en pomp, werkplaats/losruimte en kelder, wasplaats, huidige werkplaats en algemene bodemkwaliteit. Op basis van het onderzoek blijkt dat de bodem ter plaatse van de ondergrondse dieseltank en pomp niet verder is verontreinigd. De overige deellocaties zijn niet tot zeer licht verontreinigd.
- ***verkennend milieukundig bodemonderzoek aan de Prins Mauritslaan 3 (2002)***
De onderzoekslocatie is verdeeld in twee deellocaties: algemene bodemkwaliteit en voormalige tankinstallatie. De bodem ter plaatse van de algemene bodemkwaliteit is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters. De bodem ter plaatse van de voormalige tankinstallatie is sterk verontreinigd met minerale olie en het grondwater is tevens sterk verontreinigd met minerale olie en VAK. Het betreft volgens Lexmond een ernstig geval van bodemverontreiniging.

De aanwezige ondergrondse opslagtanks incl. afleverpunten zijn reeds verwijderd met KIWA-certificaat en afgevoerd van de onderzoekslocatie.

• **verkennend milieukundig bodemonderzoek aan de Prins Mauritslaan 1&3 (2008)**

Voormalige ondergrondse tank Prins Mauritslaan 1

Ter plaatse van het voormalige vulpunt is een sterke verontreiniging aanwezig met minerale olie (ca. 5 m³) in de grond en het grondwater. Geadviseerd wordt deze verontreiniging te saneren waarbij in overleg met het bevoegd gezag de terugsaneerwaarde dient te worden vastgesteld. UDM stelt voor om de verontreiniging te saneren tot streefwaarde omdat het naar mening van UDM niet met zekerheid is vastgesteld dat het hier gaat om een recent geval van bodemverontreiniging. De bodem is vooralsnog niet geschikt voor het gebruik als wonen met tuin. De verontreiniging met minerale olie dient te worden gesaneerd.

Voormalige ondergrondse tank Prins Mauritslaan 3

Ter plaatse van de voormalige dieseltank is een sterke verontreiniging aanwezig met minerale olie (ca. 10 m³) in het grondwater. De streefwaardecontour heeft een oppervlak van ca. 25 m² en een bodemvolume van 50 m³. Geadviseerd wordt deze verontreiniging te saneren tot beneden streefwaarde / hergebruikswaarde voor wonen per 1 juli 2008. De bodem is vooralsnog niet geschikt voor het gebruik als wonen met tuin. De verontreiniging met minerale olie dient te worden gesaneerd.

Overig terrein

In geen van de geanalyseerde grond- en grondwatermonsters zijn concentraties boven de streefwaarde aangetroffen. De bodem wordt daarom geschikt bevonden voor wonen met tuin.

3.2 Bodemopbouw en geohydrologie

Gebaseerd op de Grondwaterkaart van Nederland (TNO/DGV) en eigen informatie uit eerdere bodemonderzoeken in de omgeving, kan de volgende bodemopbouw worden verwacht:

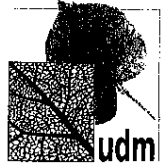
Tabel 1: bodemopbouw en geohydrologie

Laag	Grondsoort	van - tot (m t.o.v. NAP)	Stijghoogte grondwater (m t.o.v. NAP)	Stromingsrichting grondwater
1 ^e watervoerend pakket	Uiterst fijn tot matig grof zand	9 tot -30	+6,0	zuidwestelijk
1 ^e scheidende laag	Klein en fijn zand	>-30	n.v.t.	n.v.t.

De stromingsrichting van het oppervlakkige grondwater kan worden beïnvloed door lokale factoren zoals het drainagepatroon en de ligging van oppervlakte water.

Omdat er op de onderzoekslocatie geen deklaag met een freatisch grondwaterpeil is, is sprake van een potentiële infiltratie.

De locatie ligt buiten het grondwaterwinningsgebied in Leersum.

4. KEUZE SANERINGSVARIANT

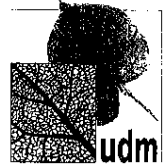
4.1 Gekozen variant en saneringsdoel

Voor de uit te voeren grond- en grondwatersanering van de verontreinigingen met minerale olie is geen een saneringsonderzoek uitgevoerd. De opdrachtgever heeft aangegeven dat de sanering zal worden uitgevoerd door middel van een open ontgraving en het afvoeren van de verontreinigde grond naar een erkende verwerker.

Het doel van de voorgestelde saneringswijze is het wegnemen van de verontreinigingen, ten einde de nieuwbouw van grondgebonden woningen met tuin *in principe* mogelijk te maken.

4.2 Restverontreinigingen en risico-analyse

Voor alsnog wordt er van uitgegaan dat bij de uit te voeren werkzaamheden alle verontreiniging in grond en grondwater tot de nader te noemen terug-saneerwaarden (zie tabel 3) worden verwijderd. Het uitvoeren van een risico-analyse ten behoeve van restverontreinigingen is ons inziens niet zinvol en wordt derhalve niet voorgesteld als onderdeel van de saneringswerkzaamheden.

5 TE TREFFEN MAATREGELEN

5.1 Voorbereidende werkzaamheden

Ten behoeve van de direct omwonenden en de medewerkers van de direct aangrenzende bedrijven, zal uit naam van de opdrachtgever een informatiebrief worden opgesteld waarin het volgende wordt beschreven:

- de verontreinigings situatie,
- de te treffen maatregelen,
- hoe te handelen bij eventueel optredende overlast,
- telefoonnummers waar informatie kan worden ingewonnen.

Voorafgaand aan de uitvoering dient door de aannemer een KLIC melding te worden uitgevoerd.

Toegankelijkheid van de saneringslocatie wordt voorkomen door aanbrengen en handhaven van een tijdelijk hekwerk. Ten behoeve van de sanering zal het hekwerk worden voorzien van de bebording zoals omschreven in de CROW. Het aanbrengen van hekwerk en bebording zal een resultaatsverplichting voor de aannemer zijn.

Op de locatie zal een tijdelijk onderkomen met was-, kleed- eetruimte en toilet voorhanden moeten zijn (zogenaamde Deco-unit). Dit onderkomen zal door de aannemer ter beschikking worden gesteld. Wij gaan er van uit dat dit onderkomen gedurende de uitvoering van de sanering beschikbaar zal zijn. In het onderkomen zijn de benodigde veiligheidsmiddelen (EHBO-koffer) aanwezig.

Op de locatie zal een tijdelijk borstelplaats voor vrachtwagens worden ingericht, waar de vrachtwagens (alvorens de vrachtwagens zich op de openbare weg begeven) door medewerkers van de aannemer zullen worden ontdaan van eventueel aanhangende grond.

Ten einde de ontgraving in den droge te kunnen uitvoeren zal een rondom het te saneren gebied een tijdelijk onttrekkingsysteem geïnstalleerd moeten worden, dat een grondwaterpeilverlaging van circa 1 m moet realiseren.

5.2 Taken van de milieukundig begeleider

De milieukundig begeleider zal voorafgaand aan de start van de aannemers-werkzaamheden controleren of kopieën van de verleende beschikking / meldingen en vergunningen aanwezig zijn op het werk. Tevens zal worden gecontroleerd of alle benodigde meldingen (tijdig) zijn uitgevoerd. Bij onvolledigheid van de vereiste documenten heeft de milieukundig begeleider een adviserende taak richting directievoerder en bevoegd gezag. Het uitvoeren van de werkzaamheden zonder de vereiste documenten is geheel voor de verantwoordelijkheid en risico van de aannemer en de opdrachtgever.

De werkzaamheden van de milieukundig begeleider zullen bestaan uit:

- bijwonen eventueel uit te voeren startoverleg;
- advisering aan de opdrachtgever en de aannemer bij onverwachte zaken en in zake veiligheidsaspecten;
- controle van ontgravingdiepten en gerealiseerd peil gebaseerd op plan van aanpak en beschikking;
- uitkeuren van putbodem en putwanden doormiddel van controlemonsters en analyses;
- indien nodig bemonsteren van lozingspunten en noteren van debietstanden (de kosten van analyses worden als meerwerk verrekend);
- advisering opdrachtgever ten aanzien van eventueel te onderscheiden deelpartijen grond;
- indien noodzakelijk het keuren van vrijgekomen grond in tijdelijk depot(s) t.b.v. afvoer (de kosten van analyses worden als meerwerk verrekend);
- indien noodzakelijk het controleren van de kwaliteit van de aanvulgrond (de kosten van analyses worden als meerwerk verrekend);
- assisteren bij het opstellen van het evaluatierapport;
- onderhoud van contact met bevoegd gezag.

De milieukundig begeleider ziet er op toe dat de sanering volgens het plan van aanpak en op de meest efficiënte wijze wordt uitgevoerd. De milieukundig begeleider zal de transportbonnen / weegbonnen van de aannemer in ontvangst nemen.

Door de milieukundig begeleider zal richting opdrachtgever geadviseerd worden ten aanzien van de naleving van de veiligheidseisen. Specifieke aandachtspunten zijn:

- afzetting werkterrein;
- controle van F- en T-klasse;
- controle op het dagelijks bijhouden van het V&G-plan uitvoeringsfase;
- gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

De milieukundig begeleider heeft op het gebied van V&G uitsluitend een adviserende taak. Het feitelijk (doen) naleven van de veiligheidsmaatregelen is een verantwoordelijkheid van de aannemer. De aannemer dient een veiligheidshandboek in het werk te onderhouden.

Werkzaamheden die de MKB conform BRL6000 onder andere **niet** mag uitvoeren zijn:

- directievoeren over het werk;
- doen van bestellingen en accepteren van op het werk afgeleverde goederen;
- het uitreiken en / of innemen van transportbonnen / weegbonnen en andere documenten.
- functioneren als grondwerker;
- doen van metingen en waarnemingen anders dan benodigd voor zijn functioneren als milieukundig begeleider. Met name uitgesloten zijn het doen van metingen die geen verband houden met de sanering, het doen van archeologische waarnemingen, het opsporen van kabels, leidingen etc.
- het uitvoeren van de periodieke PID / ACTA metingen, welke onderdeel uitmaken van het standaard V&G-plan uitvoeringsfase zoals door de aannemer te onderhouden;
- Het keuren van vrijkomende partijen grond conform het Bouwstoffenbesluit.

5.3 Wijze van uitvoering grondsanering

De verwijdering van de verontreinigde grond zal door middel van ontgraving in den droge geschieden. Er zal één grondstroom zijn, te weten: de licht tot sterk verontreinigde grond met minerale olie van beide deellocaties. De aanwezige schone grond boven de verontreinigde grond zal op de saneringslocatie tijdelijk in depot worden geplaatst. Deze grond zal na afronding van de sanering worden teruggeplaatst in de saneringsput.

De ontgraven grond zal direct in vrachtwagens worden afgevoerd naar de verwerkingslocatie. Vrachtwagens zullen op de locatie worden geladen en met luiken worden afgesloten. Voordat de vrachtwagens het terrein verlaten, zullen ze worden afgespoten, zodat geen verontreinigde grond op de openbare weg kan belanden.

Tijdens de ontgraving zullen door de aannemer eventuele aanvullende maatregelen worden getroffen tegen overlast van stank, stof of lawaai.

In onderstaand schema zijn de *verwachte* hoeveelheden te ontgraven en af te voeren grond aangegeven.

Tabel 2: Hoeveelheden te ontgraven grond

deellocatie	bestemming	bodemtraject min. en max. diepte	oppervlakte	dikte te ontgraven	volume
Prins Mauritslaan 1	Reiniger	2,5 tot 3,0	10 m ²	0,5	circa 5 m ³ (sterk verontreinigde grond)
Prins Mauritslaan 3	Reiniger	2,5 tot 4,5	25 m ²	2,0	circa 50 m ³ (licht tot sterk verontreinigde grond)

De bovenstaande hoeveelheden zijn gebaseerd op de eerder uitgevoerde bodemonderzoeken. Opgemerkt wordt dat de verontreiniging ter plaatse van de Prins Mauritslaan 1 een historisch geval van bodemverontreiniging betreft en de verontreiniging ter plaatse van de Prins Mauritslaan 3 een recent geval van bodemverontreiniging. Omdat de omvang van beide verontreiniging zeer klein zijn wordt geadviseerd om beide verontreinigingen te saneren tot aan de eis van "wonen" zoals gesteld in het nieuwe Besluit Bodemkwaliteit (per 1 juli 2008 van kracht). De hoeveelheden zijn te beschouwen als ramingen, zonder dat daar jegens UDM west B.V. enig recht aan kan worden ontleend. De werkelijke hoeveelheden kunnen minder of meer zijn. In het op te stellen saneringsbestek dienen hiervoor verrekenstarieven te worden opgenomen.

5.4 Controle van de grondsanering

De begrenzingen van de ontgravingen zullen in de eerste plaats zijn gebaseerd op de verontreinigingscontouren uit het verkennend milieukundig bodemonderzoek (UDM, 08-05-0158 d.d. 24 april 2008). De begrenzingen zullen tevens worden bepaald op basis van visuele waarnemingen door de milieukundige begeleider en op basis van chemische analyses van controlemonsters door de milieukundige begeleider van de bodemsanering.

5.5 Controle putwanden en putbodems

Van de putwanden en putbodems zullen controlemonsters worden verzameld, ten einde te kunnen beoordelen of de ontgraving voldoende is uitgevoerd. De aantallen te verzamelen monsters zijn beschreven in de richtlijn "Gecontroleerd verwijderen, paragraaf 5.2.3 (mobiele, matig vluchtige verontreinigingen)" [lit. 13].

Van de putbodems zal per 100 m² steeds 1 mengmonster worden samengesteld uit 10 steekmonsters dat zal worden geanalyseerd op minerale olie, inclusief organische stof percentage.

Van de putwanden *boven de grondwaterspiegel* zal per 10 m², per te onderscheiden bodemlaag, of per 0,5 m indien deze laag dikker is, analyses plaatsvinden van 1 mengmonster (uit 5 deelmonsters van 0,2 m samengesteld) op minerale olie en organische stof. De niet verontreinigde bovengrond tot een diepte van circa 2,5 m-mv ter plaatse van de verontreiniging met olieproducten zal niet worden bemonsterd en geanalyseerd.

Van de putwanden *onder de grondwaterspiegel* zal per 10 m², per te onderscheiden bodemlaag, of per 0,5 m indien deze laag dikker is, een analyse plaatsvinden van 1 mengmonster (uit 5 steekmonsters van 0,2 tot 0,3 m achter het ontgravingsvlak samengesteld) op minerale olie en organische stof.

Tabel 3: Aantallen monsters t.b.v. controlebemonstering ontgravingsvlakken

Deellocatie	putbodem	putwanden
Prins Mauritslaan 1	1 mengmonster uit 10 steken	Boven grondwaterspiegel 4x 1 mengmonster uit 5 steken) Onder grondwaterspiegel 4x 1 mengmonster uit 5 steken)
Prins Mauritslaan 3	1 mengmonster uit 10 steken	Boven grondwaterspiegel 4x 1 mengmonster uit 5 steken) Onder grondwaterspiegel 4x 1 mengmonster uit 5 steken)

De genoemde aantallen betreffen ramingen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan het noodzakelijk blijken dat meer, dan wel minder monsters verzameld moeten worden.

De sanering zal na 1 juli 2008 worden uitgevoerd. Op dat moment treedt het nieuwe Besluit Bodemkwaliteit in werking. Wij stellen voor om de dan geldende terugsaneerwaarde aan te houden. In tabel 4 zijn de terugsaneerwaarde samengevat. Voor de uit te voeren saneringswerkzaamheden worden de volgende terugsaneerwaarden voorgesteld:

Tabel 4: terugsaneerwaarden

parameter	in grond	in grondwater
minerale olie	≤ achtergrondwaarde / wonen*	≤ achtergrondwaarde / wonen
*) bij een organische stof gehalte van 1,5% en een lutum gehalte van 4,0% geldt een gehalte van 190 mg/kg ds		

Afhankelijk van de resultaten van de controlemonsters, zal in overleg met de directievoerder en pas na toestemming van de opdrachtgever, worden besloten tot het stopzetten, of eventueel voortzetten van de ontgraving.

Controle grondstroom

De milieukundig begeleider zal in het veld een logboek bijhouden van de (geschatte) afgevoerde hoeveelheden grond, de nummers van de containers / vrachtwagens waarin deze grond afgevoerd wordt en het tijdstip waarop deze geladen worden.

Het vervoerstraject tussen saneringslocatie en stortplaats / verwerker zal in principe *niet* door de milieukundig begeleider worden gecontroleerd, anders dan op papier mogelijk is. In voorkomende gevallen waarbij twijfel rijst omtrent de wijze van het transport zal steekproefsgewijs controle van het vervoerstraject plaatsvinden. De verantwoordelijkheid voor het vervoer berust echter geheel bij de opdrachtgever en de aannemer. Ten behoeve van de papieren controle van het vervoers- en afzettraject zullen de vervoers-, weeg- en stortbonnen door de milieukundig begeleider verzameld worden.

Controle aanvulgrond

Na het verwijderen en afvoeren van de verontreinigde grond, zal de ontgravingput worden aangevuld met schone grond (kwaliteit dient te voldoen aan eisen voor wonen conform het Besluit Bodemkwaliteit). De aannemer dient voorafgaand aan de aanvulling de kwaliteitscertificaten van het geleverde zand te overhandigen aan de milieukundige begeleider.

Bij twijfel aan de kwaliteit van het geleverde grond heeft de milieukundig begeleider een adviserende taak richting directievoerder om de kwaliteit middels een indicatieve depotkeuring te bepalen. Grond die niet aan de gestelde kwaliteitseisen voldoet dient uit het werk te worden verwijderd.

De exacte hoeveelheden aan te voeren grond zijn op dit moment slechts globaal bekend. Naar verwacht dient circa 55 m³ (losse m³) schone grond te worden geleverd om de ontgraving aan te vullen.

Voor de aanvulling van de ontgraving zal tevens gebruik gemaakt worden van grond die tijdens de ontgraving op de locatie in een tijdelijk depot is geplaatst.

5.6 Controle van de grondwatersanering

Na afloop van de grondsanering zullen ter plaatse van de twee aangevulde ontgravingsputten controle peilbuizen worden geplaatst tot net onder de maximale ontgravingsdiepte.

De aantallen te verzamelen monsters zijn beschreven in de richtlijn "Gecontroleerd verwijderen, paragraaf 5.3.1 (eindcontrole grondwater)" [lit. 13]. Hierbij zal per 100 m² putbodem steeds 1 peilbuis worden geplaatst. Tevens zal per 100 m² een peilbuis worden geplaatst die wordt voorzien van een filter ter hoogte van de oorspronkelijke grondwaterspiegel.

Na afloop van de grondsanering zullen de peilbuizen worden bemonsterd, waarbij de stijghoogte wordt bepaald.

5.7 Te bereiken eindsituatie

Naar verwachting zal de verontreinigingskern geheel worden weggenomen waarbij voor de grond en het grondwater de terugsaneerwaarden gelden zoals weergegeven in tabel 3. Voor de geringe restverontreinigingen zal geen monitoringsprogramma worden opgesteld.

5.8 Omgaan met afwijkingen

De milieukundig begeleider controleert gedurende de sanering of er afwijkingen optreden ten opzichte van de beschikking op het saneringsplan. Afwijkingen kunnen van uiteenlopende aard zijn:

- de verontreinigings situatie blijkt dusdanig af te wijken van de beschreven situatie dat dit van invloed is op de aanpak en het eindresultaat,
- de sanering duurt langer of korter dan verwacht,
- een andere verwerkingswijze is nodig voor de vrijkomende afvalstromen,
- overige.

Bij geconstateerde afwijkingen wordt direct geadviseerd richting directievoerder / opdrachtgever en wordt een melding uitgevoerd bij de afdeling handhaving van het bevoegd gezag. De afwijking wordt tevens vastgelegd in het logboek.

5.9 ARBO en veiligheid

De werkzaamheden in het kader van de verwijdering van de verontreinigde grond en het verontreinigde grondwater houden een aantal risico's in. Hierbij moet gedacht worden aan:

- risico voor de gezondheid van de werknemers en eventueel andere aanwezigen;
- risico van verspreiding van de verontreiniging.

Bij de uitvoering van de saneringswerkzaamheden zullen de gebruikelijk geldende veiligheidsvoorschriften in acht worden genomen. Deze zijn weergegeven in:

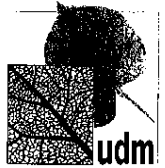
- CROW-publicatie 132 "Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd grondwater" CROW, oktober 2002,
- AI-5 Veilig werken in besloten ruimten, SDU, 3e herziene druk, 2005. Hierbij dient te worden opgemerkt dat voor een besloten ruimte geldt dat dit elke ruimte kan zijn waarin zich dampen kan ophopen. In het voorliggende geval geldt dit ook voor de ontgraven damwandkuip.
- AI-22 Werken met verontreinigde grond en grondwater, SDU, 2e herziene druk 2001.

5.10 Maatregelen tegen overlast

Ten einde overlast voor omwonenden en gebruikers van de belendende percelen zo veel als mogelijk is te voorkomen, zal specifieke aandacht besteed worden aan de volgende punten:

- de werkzaamheden geschieden uitsluitend tussen 7.00 en 17.00 uur.
- vrachtwagens zullen niet nodeloos lang met draaiende motor geparkeerd worden.
- parkeren en laden van containers / vrachtwagens zal op de locatie en niet op de openbare weg plaatsvinden,
- vrachtwagens worden schoongespoten alvorens ze zich op de openbare weg mogen begeven,
- vrachtwagens zullen op de openbare weg met gesloten luiken rijden.

Omwonenden en gebruikers van aangrenzende terreinen zullen middels een brief in kennis worden gesteld van een meldpunt waar eventuele klachten kunnen worden gemeld.

5.11 Eindbestemming af te voeren grond

De vrijkomende licht tot sterk met minerale olie verontreinigde grond zal afgevoerd worden naar een erkende verwerker (reiniger). De opdrachtgever dient in overleg met de aannemer de uiteindelijke bestemming van deze grond te bepalen. De aannemer zal tijdig de benodigde vervoersdocumenten en het afvalstroomnummer bij de verwerker / afnemer aanvragen.

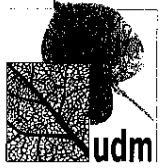
5.12 Monitoring restverontreinigingen / toekomst maatregelen

Er wordt van uitgegaan dat er geen restverontreiniging (beneden de vastgestelde terugsaneerwaarden) op het perceel achter zullen blijven. Het perceel is daarmee multifunctioneel gesaneerd. Er zal geen monitoringsprogramma worden opgesteld.

LITERATUUR

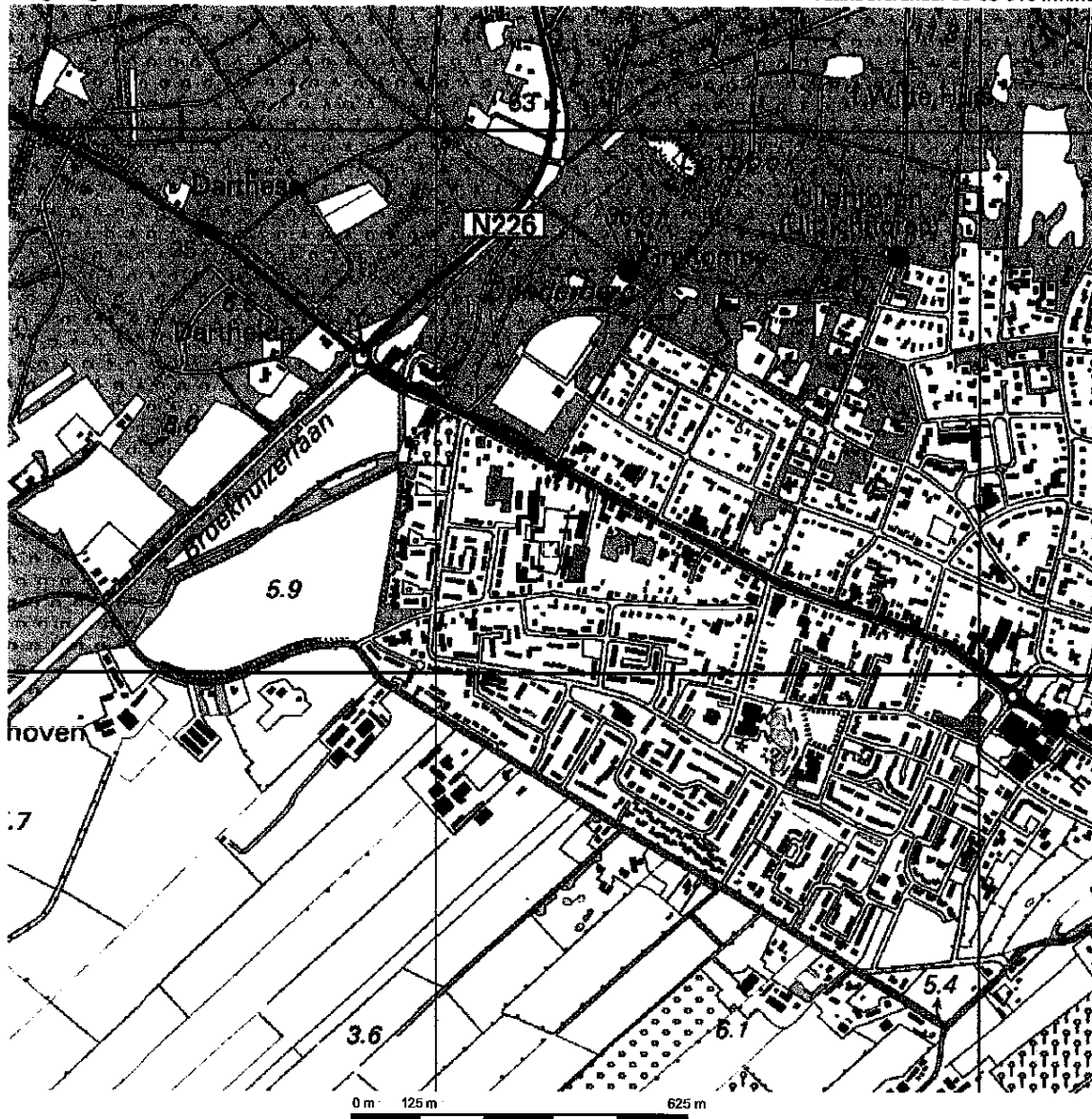
- 1 Circulaire streefwaarden en interventiewaarden bodemsanering, Ministerie van VROM, Staatsuitgeverij 's- Gravenhage, 24 februari 2000.
- 2 NPR 5741, 6600, 6616, NEN 5120, 5766, 5742, 5743, 5104, 5744, APR-A 8831, ISO 5667-3.2, NEN/ISO 7888 en Aangepaste Voorlopige Praktijkrichtlijnen (A-VPR) voor bemonstering en analyse bij bodemverontreiniging, OKB overleggroep kwaliteitsstandaard bodemonderzoek, Amersfoort, september 1988.
- 3 Geotechniek, Classificatie van onverharde grondmonsters, NEN 5104, Nederlands Normalisatie Instituut, september 1989
- 4 Bodem Leidraad bij het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek (NVN 5725), Nederlands Normalisatie-instituut, Delft, oktober 1999.
- 5 Protocol voor het Oriënterend onderzoek - naar de aard en concentratie van verontreinigende stoffen en de plaats van voorkomen van bodemverontreiniging, Ministerie van VROM, Sdu Uitgeverij Koninginnegracht, Den Haag, 1993.
- 6 Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek (NEN 5740), Nederlands Normalisatie-instituut, Delft,
- 7 Grondwaterkaart van Nederland (TNO)
- 8 Handhavings- en UitvoeringsMethode Grondstromen, Ministerie van VROM, kenmerk VROM 030075/06-03 VROM 3305, juni 2003.
- 9 Handhavings- en UitvoeringsMethode Bouwstoffenbesluit, Ministerie van VROM, kenmerk VROM 00.0041/p/3-00 22745/210, maart 2000.
- 10 Handleiding afwegingsproces saneringsdoelstelling, SDU, 2000
- 11 Van Trechter naar Zeef, ISBN 90 12 08843 7
- 12 Gecontroleerd verwijderen, richtlijn voor de beoordeling van het saneringsresultaat Directe Water en Milieu, afdeling bodemsanering

LIGGING ONDERZOEKSGBIED

Omgevingskaart

Klantreferentie: 08-05-0161/Mmo

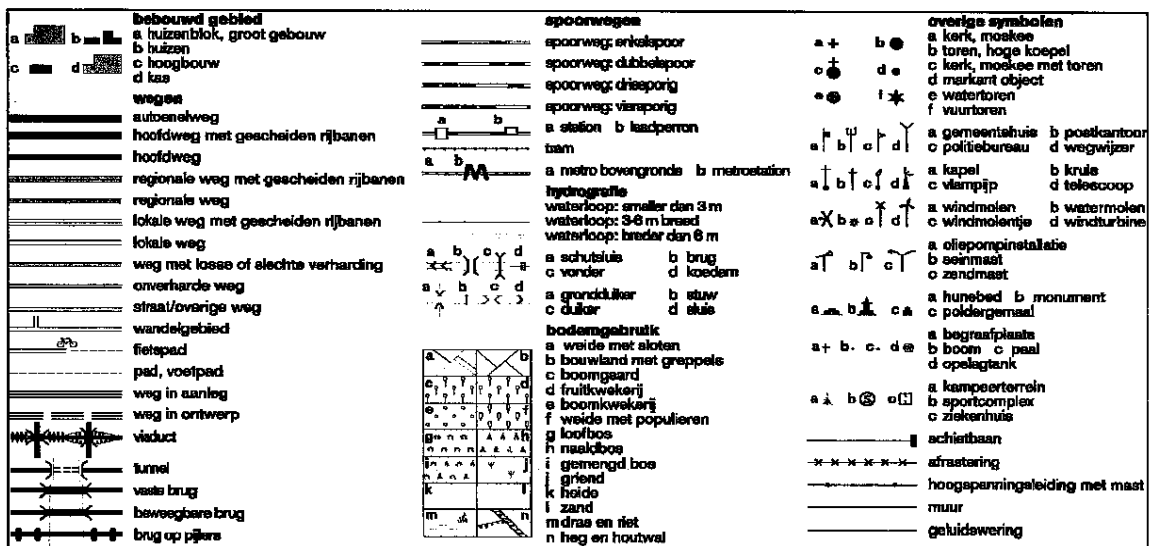
Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object LEERSUM D 3575

Middelweg 50, LEERSUM

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

KADASTRALE GEGEVENS

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: 08-05-0158/Mmo

Deze kaart is noordgericht

Schaal 1:500

12345 Perceelnummer
 25 Huisnummer
 — Kadastrale grens
 — Bebouwing
 — Overige topografie

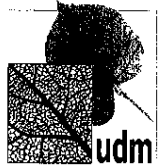
Kadastrale gemeente
 Sectie
 Perceel

LEERSUM
 D
 2215

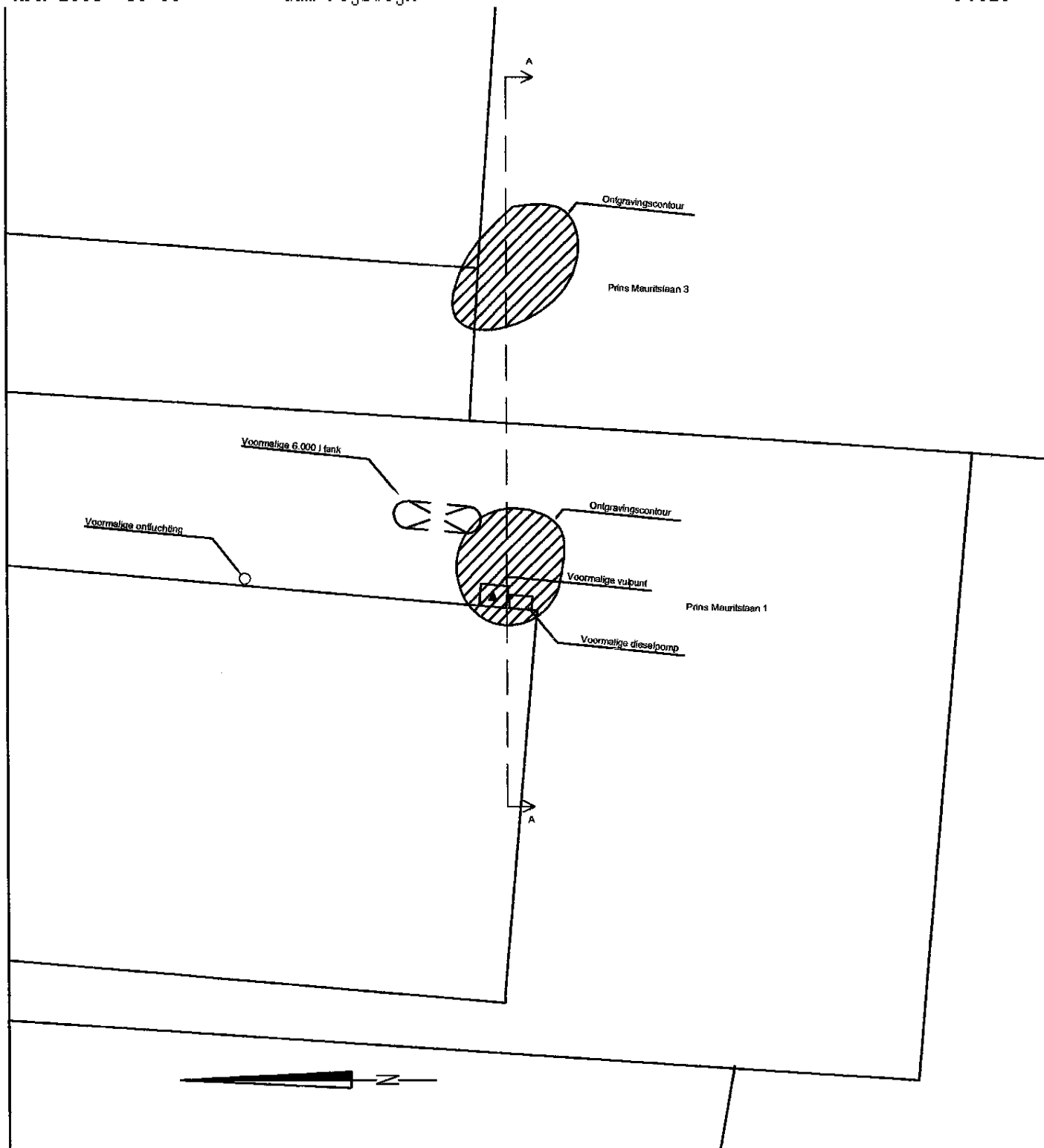

Voor een eensluidend uittreksel, UTRECHT, 5 maart 2008
 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
 De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele
 eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

ONTGRAVINGSTEKENING

Legenda

Saneringslocatie

A4 (210x297)

UDM west B.V.
Kantoor Rijswijk
070-319 79 90

Laan van Zuidhoorn 59
2289 DC Rijswijk

Get.: MMO

Datum: 25-04-2008

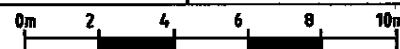
Gec.:

Datum:

Schaal

1:200

SITUATIETEKENING MET SANERINGSLOCATIE

PLAN VAN AANPAK BODEMSANERING
PLANGEBIED 2 (PRINS MAURITSLAAN) TE LEERSUM

Opdr.: 08-05-0277

Bijl.: 3.1

Prins Mauritslaan 3

Niet verontreinigd

Verontreinigd

2,5

2

Niet verontreinigd

Verontreinigd

Prins Mauritslaan 1

2,5

0,5

DOORSNEDE A-A

Legenda

Bodem te saneren en af te voeren

Bodem tijdelijk in depot plaatsen en na sanering terug te plaatsen

UDM west B.V.

Kantoor Rijswijk
070-319 79 90Laan van Zuidhoorn 59
2289 DC Rijswijk

Get.: MM0

Datum: 25-04-2008

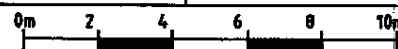
Gec.:

Datum:

Schaal

1:200

SITUATIETEKENING MET DWARSDOORSNEDE A-A SANERING

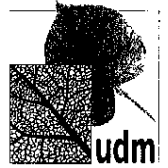
PLAN VAN AANPAK BODEMSANERING

PLANGEBIED 2 (PRINS MAURITSLAAN) TE LEERSUM

Opdr.: 08-05-0277

Bijl.: 3.2

A4 (210x297)

ALGEMENE VOORWAARDEN

ALGEMENE VOORWAARDEN
van de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid
UDM Adviesbureau B.V.
statutair gevestigd en kantoorhoudende te Dordrecht
UDM midden B.V.
statutair gevestigd en (mede) kantoorhoudende te Dordrecht
UDM west B.V.
statutair gevestigd en (mede) kantoorhoudende te Dordrecht
UDM zuid B.V.
statutair gevestigd en (mede) kantoorhoudende te Dordrecht

ARTIKEL 1 - Definities

- 1.1. Onder "UDM" wordt in deze voorwaarden verstaan: UDM Adviesbureau B.V., UDM midden B.V., UDM west B.V. en UDM zuid B.V., allen statutair gevestigd en (mede) kantoorhoudende te Dordrecht.
- 1.2. Onder "Opdrachtgever" wordt in deze voorwaarden verstaan: de natuurlijke persoon, de rechtspersoon of het samenwerkingsverband dat in verband met het leveren van diensten en/of zaken door UDM dan wel het verrichten van enige andere prestatie met UDM een overeenkomst is aangegaan of te dien einde met UDM in onderhandeling is.
- 1.3. Onder "Partijen" worden in deze voorwaarden verstaan: UDM en Opdrachtgever.
- 1.4. Onder "Werzaamheden" wordt in deze voorwaarden verstaan: alle Werzaamheden waartoe door Opdrachtgever aan UDM opdracht is gegeven, of die voortvloeien uit, dan wel direct verband houden met de opdracht worden verricht dan wel behoren te worden verricht, in de ruimste zin van het woord en in ieder geval omvattend de Werzaamheden zoals vermeld in de offerte.
- 1.5. Onder "Bescheiden" wordt in deze voorwaarden verstaan: alle door Opdrachtgever aan UDM ter beschikking gestelde zaken, waaronder stukken of gegevensdragers, alsmede alle in het kader van de uitvoering van de opdracht door UDM vervaardigde zaken, waaronder stukken of gegevensdragers.
- 1.6. Onder "Overeenkomst" en "Opdracht" wordt in deze voorwaarden verstaan: elke afspraak tussen Opdrachtgever en UDM tot het leveren van diensten en/of zaken door UDM ten behoeve van Opdrachtgever.

ARTIKEL 2 - Toepasselijkheid

- 2.1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle offertes van, opdrachten aan en overeenkomsten met UDM.
- 2.2. Bekendmaking van deze voorwaarden kan ondermeer geschieden door vermelding (achter-) op briefpapier, offerte, opdrachtbevestiging, factuur of op het Internet.
- 2.3. Afspraken die van deze voorwaarden afwijken of deze aanvullen, zijn slechts bindend indien zij schriftelijk zijn overeengekomen, en gelden slechts per geval.
- 2.4. De eventuele toepasselijkheid van door Opdrachtgever gehanteerde algemene voorwaarden wordt hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 2.5. Ingeval deze voorwaarden ook zijn opgemaakt in een andere taal dan de Nederlandse, is bij verschillen de Nederlandse tekst steeds beslissend.
- 2.6. De eventuele vernietigbaarheid of nietigheid van een bepaling van de Overeenkomst en/of deze voorwaarden laat de geldigheid van het overige deel van de Overeenkomst en/of deze voorwaarden onverlet. In plaats van het vernietigde of nietige deel geldt alsdan als overeengekomen hetgeen op wettelijk toelaatbare wijze het dichtst komt bij hetgeen Partijen overeengekomen zouden zijn, indien zij de nietigheid of vernietigbaarheid gekend zouden hebben.
- 2.7. Indien UDM in een voorkomend geval niet de strikte naleving van deze voorwaarden verlangt, brengt dit niet met zich dat deze voorwaarden niet van toepassing zouden zijn of dat UDM het recht zou verliezen om in toekomstige, al dan niet soortgelijke gevallen de strikte naleving van deze voorwaarden te verlangen.

ARTIKEL 3 - Aanbiddingen

- 3.1. Elk aanbod van UDM is herroepelijk, ook als daarin een termijn voor aanvaarding is gesteld.
- 3.2. Alle aanbiedingen, prijsopgaven, kostenbegrotingen e.d. van UDM, mondeling, schriftelijk, telefonisch, per telefax, op het Internet, per e-mail of op andere wijze gedaan, zijn geheel vrijblijvend en kunnen derhalve door UDM worden herroepen, zelfs direct nadat Opdrachtgever het aanbod heeft aanvaard.
- 3.3. Alle bij een aanbieding, offerte e.d. verstrekte informatie en/of specificaties gelden steeds bij benadering en zijn voor UDM slechts bindend, indien dat uitdrukkelijk en met die woorden schriftelijk is bevestigd.
- 3.4. Indien een offerte e.d. van UDM niet binnen 3 maanden of de aangegeven andere periode door een schriftelijke onvoorwaardelijke aanvaarding is gevolgd, is hij vervallen.

ARTIKEL 4 - Overeenkomsten

- 4.1. Een Overeenkomst tussen Partijen komt tot stand op het moment waarop UDM een door Opdrachtgever onvoorwaardelijk ondertekende offerte retour ontvangt dan wel, indien dat eerder is, op het moment waarop UDM een begin maakt met de uitvoering van de Opdracht.
- 4.2. Afspraken met ondergeschikte personeelsleden of andere (tussen)personen van UDM binden UDM niet voor zover deze afspraken niet schriftelijk door de directie van UDM zijn bevestigd.
- 4.3. De opdrachtbevestiging van UDM wordt geacht de Overeenkomst juist en volledig weer te geven.
- 4.4. Voor misverstanden, vertragingen of het niet behoorlijk overkomen van gegevens en mededelingen ten gevolge van het gebruik van enig communicatiemiddel tussen UDM en Opdrachtgever, dan wel tussen UDM en derden, voorzover deze betrekking hebben op de relatie tussen UDM en Opdrachtgever, is UDM niet aansprakelijk, tenzij er sprake mocht zijn van opzet of grove schuld van de zijde van UDM.
- 4.5. Indien UDM met twee of meer personen dan wel rechtspersonen een Overeenkomst sluit, is ieder dezer (rechts)-personen hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van de verplichtingen die voor hen uit die Overeenkomst jegens UDM voortvloeien.
- 4.6. UDM behoudt zich het recht voor derden in te schakelen bij de uitvoering van de met Opdrachtgever gesloten Overeenkomst.
- 4.7. UDM behoudt zich het recht voor de gesloten Overeenkomst geheel of gedeeltelijk zonder rechterlijke tussenkomst te ontbinden, indien Opdrachtgever (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt, indien het faillissement van Opdrachtgever wordt aangevraagd, indien de Opdracht redelijkerwijze niet (meer) afgerond kan worden, indien Opdrachtgever overlijdt, of indien Opdrachtgever nalatig is in het verschaffen van informatie die UDM van Opdrachtgever verlangt of in het kader van de gesloten Overeenkomst nodig heeft. Indien de Overeenkomst door UDM op één van voornoemde gronden wordt ontbonden, zal Opdrachtgever aan UDM automatisch een vergoeding verschuldigd worden voor de gemaakte interne kosten en winstderving van 10% van de overeengekomen vergoeding met een minimum van EUR 1.000,-. Bovendien zal Opdrachtgever alle andere kosten, door UDM gemaakt ter voorbereiding op de door haar te leveren prestaties, alsmede alle overige door UDM geleden schade vergoeden. Voorzover UDM (op basis van één van voornoemde gronden) de tussen Partijen gesloten Overeenkomst mocht ontbinden, is zij niet gehouden tot betaling van enige vergoeding of schadevergoeding aan Opdrachtgever uit welke hoofde dan ook.
- 4.8. Ontbinding van de Overeenkomst door Opdrachtgever dient te geschieden per aangetekend schrijven.
- 4.9. Indien Opdrachtgever de Overeenkomst ontbindt, is artikel 4.7 tweede alinea van toepassing.

ARTIKEL 5 - Termijnen

- 5.1. De door UDM opgegeven termijnen zijn zo goed mogelijk gebaseerd op de ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst geldende omstandigheden. Zij zijn evenwel nimmer bindend.

- 5.2. Overschrijding door UDM van overeengekomen termijnen geeft Opdrachtgever geen recht op ontbinding van de Overeenkomst, tenzij UDM langer dan 30 dagen in verzuim is, na in gebreke te zijn gesteld. Schadevergoeding is UDM dan nimmer verschuldigd.
- 5.3. Het recht van Opdrachtgever op de uitvoering van de Overeenkomst, dat voor Opdrachtgever uit een Overeenkomst voortvloeit, is niet overdraagbaar zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van UDM.
- 5.4. Opdrachtgever zal de diensten afnemen, zodra UDM deze aanbiedt en alle nodige medewerking verleent. Indien Opdrachtgever voornoemde verplichting niet nakomt, kan UDM, onverminderd haar bevoegdheid om nakoming te vorderen, de Overeenkomst ontbinden, in welk geval artikel 4.7 tweede alinea van toepassing is.

ARTIKEL 6 - Transport

- 6.1. De door opdrachtgever verschuldigde vergoeding voor de aan- en afvoer van onderzoeksmaterieel en meetapparatuur wordt berekend overeenkomstig het in dit verband in de offerte of opdrachtbevestiging van UDM gestelde, mits de onderzoekspunten met het normaal gebruikelijke equipement bereikbaar zijn.
- 6.2. Indien de aan- en afvoer van de normaal gebruikelijke equipement niet mogelijk is en daartoe bijzondere maatregelen moeten worden getroffen, zijn alle daaraan verbonden extra kosten, ook die voor wachttijden, voor rekening van Opdrachtgever.

ARTIKEL 7 - Vergunningen en aanleveren van gegevens

- 7.1. Opdrachtgever staat jegens UDM in voor het tijdig verkrijgen en behouden van alle vergunningen, ook die van overheidswege, welke benodigd zijn voor de te verrichten Werzaamheden en voor een normale wijze van uitvoering daarvan, alsmede toestemming tot het gebruik van de toegangswegen naar het werkterrein.
- 7.2. Opdrachtgever zal UDM vroegtijdig voorzien van kwalitatief voldoende tekeningen en overige gegevens met betrekking tot in de Overeenkomst genoemde Werzaamheden.
- 7.3. Alle gevolgen -boeten, schade en dergelijke- ten gevolge van of voortvloeiende uit het niet (tijdig) aanwezig zijn van de in artikel 7 lid 1 en 2 bedoelde vergunningen en gegevens zijn voor rekening van Opdrachtgever; dit geldt in het bijzonder voor de kosten van eventuele wachttijden en extra transporten.
- 7.4. Opdrachtgever zal UDM vroegtijdig de gegevens betreffende de aanwezigheid en de juiste ligging van kabels en leidingen e.d. verschaffen.
- 7.5. Alle gevolgen veroorzaakt door het niet functioneren van door Opdrachtgever beschikbaar gestelde apparatuur of door Opdrachtgever niet correct uitgevoerde (voorbereidende) Werzaamheden, zoals ondermeer doch niet uitsluitend het verschaffen van juiste en volledige gegevens de Opdracht betreffende, zijn voor rekening van Opdrachtgever.
- 7.6. Voor Werzaamheden aan of op openbare wegen, tram- en spoorwegen en in het algemeen Werzaamheden aan de overheid in eigendom toebehorende onroerende zaken zijn de voorgaande leden van dit artikel onverminderd van toepassing.

ARTIKEL 8 - Hindernissen

- 8.1. Indien tijdens het uitvoeren van de Werzaamheden blijkt dat boven, op of in de bodem (zelfs op grotere diepte) hindernissen voorkomen of zich onvoorziene omstandigheden voordoen als stenen, steenlagen, hout, kabels, leidingen, over-onderspannen water, bodemgassen en dergelijke, mag UDM het onderzoekpunt verlaten en in de onmiddellijke nabijheid de Werzaamheden opnieuw uitvoeren. De hieraan verbonden extra kosten komen voor rekening van Opdrachtgever.
- 8.2. Indien hindernissen of onvoorziene omstandigheden schade aan of verlies van materieel of apparatuur van UDM of van een door UDM ingeschakelde derde tot gevolg hebben, is Opdrachtgever gehouden UDM of die derde die schade of het verlies te vergoeden.
- 8.3. Indien Opdrachtgever verlangt dat de Werzaamheden ondanks de hindernissen of onvoorziene omstandigheden toch worden voortgezet, zijn alle kosten, zoals die van het verwijderen van hindernissen, wachttijden en dergelijke, voor rekening van Opdrachtgever, evenals eventuele schade aan en verlies van apparatuur en materieel.
- 8.4. Schade aan kabels, leidingen e.d. is geheel voor rekening van Opdrachtgever, tenzij de aanwezigheid van die kabels, leidingen e.d. vooraf duidelijk aan UDM kenbaar is gemaakt.
- 8.5. UDM behoudt zich het recht voor om bij Werzaamheden die niet gericht zijn op vaststelling van mogelijke verontreinigende stoffen het werk te verlaten wanneer een schadelijke verontreiniging wordt geconstateerd of een redelijk vermoeden ontstaat van de aanwezigheid daarvan. Indien een schadelijke verontreiniging wordt geconstateerd of een redelijk vermoeden ontstaat van de aanwezigheid daarvan is UDM bevoegd de Overeenkomst te ontbinden, in welk geval artikel 4.7 tweede alinea van toepassing is.

ARTIKEL 9 - Vergoeding

- 9.1. De overeengekomen prijzen zijn gebaseerd op kostprijsbepalende factoren op het moment van de aanbidding.
- 9.2. UDM behoudt zich het recht voor om de na datum van de aanbidding of opdrachtbevestiging (harerzijds) ontstane wijzigingen in kostprijsbepalende factoren, waarop UDM in redelijkheid geen invloed kan uitoefenen, zoals bijvoorbeeld verhoging van omzetbelasting aan Opdrachtgever door te berekenen.
- 9.3. De tarieven zijn exclusief BTW, heffingen die van overheidswege worden opgelegd, reiskosten (die forfaitair worden vastgesteld op minimaal EUR 1,- per kilometer) bij gebruik van een auto/vrachtauto, de kosten van aan- en afvoer van onderzoeksmaterieel en meetapparatuur, interne en/of externe kopieerkosten (die forfaitair worden vastgesteld op minimaal EUR 15,- per kopie), kosten van (kadastrale) uitreksels, dataroom kosten, verblijfskosten en alle andere in verband met de uitvoering van de Overeenkomst te maken redelijke kosten zijn niet in de prijs inbegrepen, tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen. Voorzover UDM dergelijke kosten moet maken, zullen deze door Opdrachtgever worden vergoed.
- 9.4. Indien als honorarium een vast bedrag is overeengekomen, zal UDM nadat de Opdracht is beëindigd eventueel meer- of minderwerk en de som van de uitgaven ter zake van eventuele stelposten verrekenen, tenzij UDM ervoor kiest dat meer- of minderwerk en/of de som van uitgaven ter zake van stelposten tussentijds te verrekenen.

ARTIKEL 10 - Betaling

- 10.1. De betalingstermijn van facturen is dertig (30) dagen na factuurdatum. Afwijkende betalingsafspraken gelden slechts indien deze schriftelijk zijn overeengekomen.
- 10.2. Opdrachtgever zal de betaling van de vergoeding aan UDM niet opschorten of verrekenen.
- 10.3. Alle betalingen zullen geschieden ten kantore van UDM of op een door UDM aan te wijzen bank- of girorekening.
- 10.4. Betalingen zullen worden gedaan in Euro, tenzij anders is vermeld.
- 10.5. Betalingen van Opdrachtgever strekken steeds eerst tot voldoening van de door haar verschuldigde vertragingsrente en (buiten)gerechtelijke incassokosten en worden vervolgens in mindering gebracht op de oudste openstaande vordering, zelfs al deelt Opdrachtgever mede dat de betaling betrekking heeft op een latere vordering of andere post.
- 10.6. Opdrachtgever is, zonder dat ingebrekestelling is vereist, in verzuim door het enkele verstrijken van de betalingstermijn. Indien UDM in redelijkheid redenen heeft te twifelen aan de stipte nakoming van de verplichtingen van Opdrachtgever, zijn de vorderingen van UDM direct opeisbaar, ongeacht een eventueel overeengekomen betalingstermijn.
- 10.7. Gedurende de periode van haar verzuim is Opdrachtgever over de openstaande vorderingen de wettelijke handelsrente verschuldigd.
- 10.8. Bij buitengerechtelijke en gerechtelijke invorderingswerkzaamheden is Opdrachtgever, naast de hoofdsom en de vertragingsrente, de werkelijk door UDM gemaakte incassokosten verschuldigd.
- 10.9. Indien Opdrachtgever met enige betaling in verzuim is, kan UDM haar prestaties opschorten, terwijl zij ook zonder rechterlijke tussenkomst de Overeenkomst kan ontbinden, in welk geval artikel 4.7 tweede alinea van toepassing is.

ARTIKEL 11 - Aanvullingen en wijzigingen

- 11.1. Aanvullende afspraken maken of wijzigingen binden UDM slechts indien zij deze schriftelijk heeft bevestigd.
- 11.2. Aanvullende afspraken, wijzigingen of externe omstandigheden waarop UDM geen invloed heeft, kunnen leiden tot verlenging van de door Partijen overeengekomen tijdsplanning beïnvloeden.

- 11.3. Extra Werkzaamheden en kosten aan de zijde van UDM als gevolg van aanvullende afspraken of wijzigingen of externe omstandigheden waarop UDM geen invloed heeft mogen aan Opdrachtgever worden doorberekend.

ARTIKEL 12 - Aanbetaling en zekerstelling

- 12.1. UDM kan steeds, alvorens met de nakoming van de Overeenkomst voort te gaan, zonder nadere motivering van Opdrachtgever verlangen dat zij voldoende zekerheid stelt voor het nakomen van haar betalingsverplichtingen, bijvoorbeeld door het voldoen van een voorschot of door het verstrekken van een (door UDM vóór goed te keuren) bankgarantie.
- 12.2. Opdrachtgever zal de aanbetaling binnen de verlangde termijn voldoen. Door het verstrijken van voornoemde termijn raakt Opdrachtgever in verzuim; een ingebrekestelling is hiertoe niet vereist. Voordat zekerheid is gesteld en indien Opdrachtgever met het stellen van zekerheid in verzuim is, kan UDM haar prestaties opschorten, terwijl zij ook zonder rechterlijke tussenkomst de Overeenkomst kan ontbinden, in welk geval artikel 4.7 tweede alinea van toepassing is.

ARTIKEL 13 - Intellectuele eigendom

- 13.1. UDM neemt alle redelijkerwijs te vergen voorzorgen in acht om te voorkomen dat te leveren prestaties of zaken in strijd zijn of kunnen komen met enig in Nederland geldend recht van intellectueel eigendom van een derde. Indien niettemin aan UDM het verwijt valt te maken van het feit dat inbreuk op een dergelijk recht wordt gemaakt, zal UDM, onverminderd de in artikelen 16, 17, 18 en 19 vermelde grenzen, het geleverde tegen creditering van de kosten terugnemen, of zorg dragen voor het binnen redelijke termijn opnieuw verrichten van de dienst; alles mits Opdrachtgever UDM tijdig waarschuwt en onmiddellijk en onvoorwaardelijk in staat stelt om voor haar belangen ten opzichte van degene die rechten van intellectueel eigendom geldend maakt, op te komen. Ter zake van inbreuk op een recht van industriële of intellectuele eigendom buiten Nederland zal Opdrachtgever tegen UDM geen enkele aanspraak kunnen doen gelden en geen enkele vordering hebben.
- 13.2. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, behoudt UDM de auteursrechten en alle overige rechten van intellectuele eigendom op de door haar opgemaakte en verstrekte voorbeelden, berekeningen, modellen, ontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model)contracten, (verkoop)documentatie en andere geestesproducten. Deze zaken blijven eigendom van UDM en mogen zonder haar uitdrukkelijke toestemming niet worden gekopieerd, vervoelvuldigd, aan derden getoond of op andere wijze worden gebruikt, ongeacht of aan Opdrachtgever daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. Opdrachtgever zal deze zaken op eerste verzoek aan UDM terugsturen.
- 13.3. In geval van overtreding van het in artikel 10.2 bepaalde verbeurt Opdrachtgever een boete van EUR 25.000,- voor iedere overtreding en voor iedere dag, dat een overtreding duurt, een gedeelte van de dag daaronder begrepen, onverminderd de overige rechten die UDM geldend kan maken, bijvoorbeeld verbod van de overtreding te vragen en schadevergoeding.

ARTIKEL 14 - Gegevens Opdrachtgever

- 14.1. UDM staat niet in voor de juistheid van andere dan door UDM gerapporteerde conclusies en/of interpretaties die Opdrachtgever en/of derden verbinden aan door UDM geleverde onderzoeksresultaten en rapporten.
- 14.2. Ingeval digitale informatie betreffende onderzoeksresultaten en rapporten afwijkt van de onder UDM berustende hard-copy, prevaleren de gegevens op de hard-copy.
- 14.3. Onderzoeksresultaten en rapportages, in het bijzonder die betreffende de bijkomende Werkzaamheden, mogen door opdrachtgever slechts worden gehanteerd binnen het kader van de doelstelling waarvoor zij volgens de Overeenkomst zijn samengesteld.
- 14.4. Tenzij anders is overeengekomen, is UDM niet gehouden tot opslag van gegevens en/of monsters nadat UDM de gegevens aan Opdrachtgever heeft gerapporteerd.
- 14.5. Opdrachtgever zal alle gegevens en Bescheiden, die UDM redelijkerwijze nodig heeft voor het correct uitvoeren van de Overeenkomst, tijdig in de gewenste vorm en op de gewenste wijze ter beschikking van UDM stellen en ook overigens zal Opdrachtgever UDM op de hoogte houden van de relevante informatie.
- 14.6. Indien UDM mocht blijken dat de door Opdrachtgever verstrekte informatie niet juist, niet volledig en/of niet betrouwbaar is, zijn alle extra kosten die UDM daardoor in verband met de - uitvoering van de - Opdracht moet maken, voor rekening van Opdrachtgever, onverminderd de gehoudenheid van Opdrachtgever UDM tegenover derden te vrijwaren voor aanspraken.

ARTIKEL 15 - Geheimhouding en exclusiviteit

- 15.1. UDM zal alle informatie van vertrouwelijke aard - behoudens verplichtingen die de wet, dan wel de overheid, haar oplegt tot openbaarmaking van bepaalde gegevens - tegenover derden geheim houden.
- 15.2. UDM is gerechtigd na bewerking verkregen cijfermatige uitkomsten, mits die uitkomsten niet te herleiden zijn tot individuele Opdrachtgevers, aan te wenden voor statistische of vergelijkende doeleinden.

ARTIKEL 16 - Klachten

- 16.1. Opdrachtgever zal Werkzaamheden van UDM steeds direct controleren op eventuele onjuistheden, gebreken en tekortkomingen.
- 16.2. Eventuele klachten zullen, onder precieze opgave van de feiten waarop deze klachten betrekking hebben, direct schriftelijk of per e-mail bij UDM worden ingediend.
- 16.3. UDM is slechts verplicht kennis te nemen van ingediende klachten, indien Opdrachtgever aan al haar contractuele verplichtingen jegens UDM, uit welke hoofde dan ook, heeft voldaan. Opdrachtgever zal haar verplichtingen niet opschorten of verrekenen in verband met een door haar ingediende klacht.
- 16.4. Indien de klachten van Opdrachtgever, mede geleid op het hierboven bepaalde, gegrond zijn, zal UDM zorg dragen voor het binnen redelijke termijn opnieuw verrichten van de dienst dan wel, indien de redelijkerwijs niet meer mogelijk is, het toepassen van een redelijke prijsreductie. Gehele of gedeeltelijke ontbinding van de Overeenkomst door Opdrachtgever is slechts mogelijk met medewerking van UDM.

ARTIKEL 17 - Aansprakelijkheid

- 17.1. Bij tekortkomingen, voortvallend binnen een rechtsverhouding waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, is UDM, behoudens opzet of grove nalatigheid, niet aansprakelijk voor bedrijfschade, zaakschade, personenschade of welke andere schade dan ook, die direct of indirect, voor Opdrachtgever en/of derden mocht ontstaan. UDM is hooguit verplicht de dienst opnieuw te verrichten, dan wel, indien dit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, een redelijke prijsreductie toe te passen.
- 17.2. Onverminderd hetgeen in het vorige lid is bepaald, is de aansprakelijkheid van UDM beperkt tot de schade die als mogelijk gevolg van de tot vergoeding verplichtende handeling voorzienbaar was met als maximum het bedrag dat in het desbetreffende geval uit hoofde van de door haar gesloten aansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico dat volgens de polisvoorwaarden niet ten laste van de verzekeraar komt.
- 17.3. Onverminderd hetgeen hiervoor is bepaald, is UDM voor zaken en/of diensten die zij van derden heeft betrokken, niet verder aansprakelijk dan voorzover deze derden jegens UDM aansprakelijk zijn en verhaal bieden.
- 17.4. UDM is niet aansprakelijk indien Opdrachtgever de schade niet uiterlijk 7 dagen nadat zij deze heeft geconstateerd of heeft kunnen constateren, schriftelijk aan UDM heeft gemeld.
- 17.5. UDM is niet aansprakelijk voor beschadiging of leniet gaan of bekend worden van Bescheiden tijdens vervoer of tijdens verzending per post, koerier, fax of e-mail ongeacht of het vervoer of de verzending geschiedt door of namens Opdrachtgever, opdrachtnemer of derden.
- 17.6. UDM bedingt alle wettelijke en contractuele verweermiddelen die zij ter afwering van haar eigen aansprakelijkheid jegens Opdrachtgever kan inroepen, mede ten behoeve van haar ondergeschikten en niet-ondergeschikten voor wier gedragingen zij ingevolge de wet aansprakelijk zou zijn.
- 17.7. Eventuele (rechts-)vorderingen dienen voorts op straffe van verval uiterlijk 1 jaar na oplevering van de prestatie in rechte aanhangig te zijn gemaakt.

ARTIKEL 18 - Overmacht

- 18.1. Onder overmacht ("niet-toerekenbare tekortkoming") wordt te dezen verstaan: elke van de wil van Partijen onafhankelijke, eventueel onvoorziene omstandigheid waardoor nakoming van de Overeenkomst redelijkerwijs door Opdrachtgever niet (meer) van UDM kan worden verlangd.
- 18.2. Onder overmacht van UDM wordt in ieder geval verstaan: werkstaking, bovenmatig ziekteverzuim van het personeel van UDM, vervoersmoeilijkheden, brand, overheidsmaatregelen, computer- en telefoonstoringen bij UDM, problemen bij hulpverleners en onvrijwillige storingen of belemmeringen waardoor de uitvoering van de Overeenkomst kostbaarder en/of bezwaarlijker wordt, zoals stormschade en/of andere natuurrampen, alsmede wanprestatie ("toerekenbare tekortkoming") door hulpverleners van UDM of Opdrachtgever, waardoor UDM haar verplichtingen jegens Opdrachtgever niet (meer) (tijdig) kan nakomen.
- 18.3. Indien zich een situatie van overmacht voordoet, kan UDM de uitvoering van de Overeenkomst opschorten dan wel de Overeenkomst definitief ontbinden; Opdrachtgever kan dat ook, maar eerst nadat UDM 60 dagen na ingebrekestelling haar verplichtingen niet is nagekomen. Bij ontbinding in geval van overmacht is UDM geen schadevergoeding verschuldigd.
- 18.4. UDM kan betaling vorderen voor de prestaties, die bij de uitvoering van de desbetreffende Overeenkomst zijn verricht vóórdat van de omstandigheid, welke overmacht oplevert, is gebleken.
- 18.5. UDM kan zich ook op overmacht beroepen indien de omstandigheid die de overmacht oplevert, intreedt nadat haar prestatie geleverd had moeten zijn.

ARTIKEL 19 - Rechtsvorderingen, toepasselijk recht en geschillen

- 19.1. Alle rechtsbetrekkingen tussen Partijen zijn uitsluitend onderworpen aan het Nederlandse recht.
- 19.2. Alle geschillen die tussen Partijen mochten ontstaan zullen, zulks ter (vrije) keuze van UDM, bij uitsluiting worden beslecht of door de (Voorzieningenrechter van de) Rechtbank Dordrecht (voor zover de geschillen behoren tot de competentie van de sector civiel van een rechtbank ("procureurszaken") of Overeenkomstig het Arbitrage Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut.
- 19.3. De taal van de procesvoering is de Nederlandse.

TOEZICHTHOUDENDE WERKZAAMHEDEN

ARTIKEL 20 - Algemeen

- 20.1. De in deze afdeling vermelde bepalingen zijn, naast de algemene bepalingen in de artikelen 1 tot en met 19 van deze algemene voorwaarden van toepassing bij Overeenkomsten/Opdrachten tot het uitvoeren van toezichthoudende Werkzaamheden.
- 20.2. Voor zover en indien sprake is van tegenstrijdigheden tussen bepalingen in de artikelen 1 tot en met 19 en bepalingen van deze afdeling, prevaleren de bepalingen van deze afdeling.

ARTIKEL 21 - Uitvoering Overeenkomst

- 21.1. Opdrachtgever verstrekt aan UDM voldoende instructies om de haar opgedragen Werkzaamheden naar behoren te kunnen uitvoeren.
- 21.2. Indien uit de rapportage van UDM aan Opdrachtgever blijkt, dat tijdens de Werkzaamheden wordt afgeweken van de door Opdrachtgever verstrekte instructies of van de geldende bouwvoorschriften, zal Opdrachtgever maatregelen moeten treffen om deze instructies of voorschriften te wijzigen dan wel de uit te voeren Werkzaamheden daarmee in overeenstemming te brengen. Indien Opdrachtgever niet kan of wil voldoen aan het hiervoor in dit lid bepaalde kan UDM de Overeenkomst ontbinden in welk geval art. 4.7 tweede alinea van toepassing is.
- 21.3. UDM bepaalt met welk team de Overeenkomst wordt uitgevoerd. UDM kan de samenstelling van dat team wijzigen, tenzij anders is overeengekomen, of tenzij het werk van dermate korte duur is - minder dan een werkweek - dat uitwisseling hier voor het betreffende werk oplevert.

ARTIKEL 22 - Duur van het werk; aanvangstidstip

- 22.1. Indien de Werkzaamheden van UDM later aanvangen dan is overeengekomen en/of tijdelijk worden onderbroken als gevolg van feiten en/of omstandigheden die UDM niet kunnen worden toegerekend, wordt Opdrachtgever over de niet reëel gewerkte tijd een vergoeding verschuldigd die wordt berekend aan de hand van de overeengekomen tarieven.
- 22.2. Indien er sprake is van meerwerk en/of het uitlopen van de Werkzaamheden als gevolg van feiten en/of omstandigheden die UDM niet kunnen worden toegerekend zal Opdrachtgever UDM een vergoeding verschuldigd worden die wordt berekend aan de hand van de overeengekomen tarieven.
- 22.3. UDM zal haar Werkzaamheden uitvoeren gedurende de arbeidstijden die op het werk worden aangehouden. Opdrachtgever zal tijdig aan UDM mededelen welke arbeidstijden worden aangehouden en wanneer en waarom hier eventueel tijdelijk van kan of moet worden afgeweken. Tenzij anders is overeengekomen, mogen de Werkzaamheden waarvoor het toezicht nodig is niet plaatsvinden bij afwezigheid van UDM.
- 22.4. Indien de geldende normale arbeidstijden worden overschreden, wordt Opdrachtgever aan UDM een vergoeding voor gemaakte overuren verschuldigd die wordt berekend aan de hand van de overeengekomen tarieven.

ARTIKEL 23 - Voorzieningen

- 23.1. Tenzij vóór anders is overeengekomen, zal Opdrachtgever zorgdragen voor een (verwarmt) onderkomen (directiekeet) op het werkterrein voor het voeren van de nodige administratie.
- 23.2. Opdrachtgever zal zorgdragen voor het beschikbaar stellen van telefoon- en elektriciteitsaansluitingen, sanitaire voorzieningen en het verstrekken van koffie en/of thee in het onderkomen, tenzij anders is overeengekomen.

ARTIKEL 24 - Optreden als gemachtigde

- 24.1. UDM treedt op als gemachtigde van Opdrachtgever indien en voor zover Opdrachtgever UDM daartoe schriftelijk heeft aangewezen.
- 24.2. Het ontbreken van een schriftelijke machtiging kan UDM niet worden tegengeworpen, indien en voor zover UDM bewijst dat Opdrachtgever anderszins uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven, dan wel dat het optreden als gemachtigde uit de gegeven omstandigheden of de aard van de Opdracht voortvloeit.
- 24.3. Opdrachtgever zal indien en voor zover UDM als gemachtigde is aangewezen, niet buiten UDM om orders en aanwijzingen geven aan derden die het object, waarop de Opdracht betrekking heeft, uitvoeren of daarvoor leveranties verrichten dan wel op die uitvoering toezicht houden. Indien Opdrachtgever in een dringend geval desondanks orders of aanwijzingen als hier bedoeld heeft gegeven, zal hij UDM daarvan onverwijld in kennis stellen.
- 24.4. UDM is niet aansprakelijk voor eventuele nadelige gevolgen van orders en aanwijzingen als hier bedoeld.

ARTIKEL 25 - Rapportage

- 25.1. UDM zal alle ter zake doende gegevens rapporteren aan Opdrachtgever. De rapportering door UDM geschiedt rechtstreeks aan Opdrachtgever of aan een door Opdrachtgever aangestelde persoon of instantie.
- 25.2. UDM kan na overleg met en toestemming van Opdrachtgever advies inwinnen bij haar adviesafdelingen over technische problemen.
